

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МЕДИЧНИЙ ІНСТИТУТ

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
ТЕОРЕТИЧНОЇ ТА КЛІНІЧНОЇ МЕДИЦИНИ
Topical Issues of Theoretical and Clinical Medicine

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
V Міжнародної науково-практичної конференції студентів та молодих вчених
(м. Суми, 20-21 квітня 2017 року)

Суми
Сумський державний університет
2017

СПЕЦИФІКА РОЗВИТКУ ІНФЕКЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ У ОРГАНАХ ТРАВНОЇ СИСТЕМИ

*Грищенко М.І., Торяник І.І., Христян Г.Є., Казмірчук В.В., Грищенко В.М.,
Сорокоумов В.П., Набойченко О.А., Кривенко В.М., Юдін І.П.*

Харківський національний медичний університет

*Інститут мікробіології та імунології імені І.І. Мечникова НАМН України
КЗОЗ «Богодухівська центральна районна лікарня»*

Актуальність. Інфекційні захворювання травної системи за частотою реєстрації поступають лише хворобам органів дихання. Окремими фахівцями жваво дискутуються згадані положення, з огляду на застосування новітніх засобів антибактеріальної, імуноактивуючої терапії, профілактику інфекцій травної системи. Останнє сприяло міграції шлунково-кишкових інфекцій (ШКТ) до категорії керованих. За даними статистики рівень захворюваності на інфекції ШКТ, наприклад, у дітей становить 9,8 %.

Матеріали та методи. Матеріалом стали біологічні зразки від хворих. Для об'єктивізації результатів застосовували клініко-морфологічні методи (анамнестичні дані, лабораторні проби, біоптат).

Результати. Роль ШКТ як місця, де зосереджується первинне вогнище інфекції, зумовлюється її специфікою взаємодій з зовнішнім середовищем. Розвиток запальних процесів у ньому можливий за рахунок впливу ініціаторів. Шляхи реалізації мають ентеральний генез, опосередковані гематогенним, лімфогенним шляхами (генералізація інфекції з осередком первинного вогнища поза межами травного апарату чи інтраканалікулярної десимінації збудників із органів сечо-статевої системи, легень з подальшим розповсюдженням до/по системи(і) портальної вени). Ця картина відома хірургам, гинекологам, стоматологам. Тому звертається велика увага на шляхи реалізації захисних механізмів ШКТ, де велика частка успіху належить анатомо-фізіологічній специфіці ферментативних систем, перистальтиці, регенерації епітелію. Певне місце у опорі збудникам відводиться неспецифічним гуморальним факторам захисту. Велику роль у метаболізмі різних речовин, а також запобіганні розвитку та розмноженню мікроорганізмів у ШКТ відводять власній мікрофлорі.

Висновки. У разі патології ШКТ дисбактеріоз, як результат зміни співвідношень між аеробною, анаеробною мікрофлорою, стає фактором зниження імунологічної резистентності та розвитку аутоімунних реакцій.

ВПЛИВ ВІРУСНИХ ГЕПАТИТІВ В і С НА ПЕРЕБІГ ВАГІТНОСТІ

Дикун Н.Ю.

Науковий керівник: д.мед.н., проф. Чемич М.Д.

Сумський державний університет, кафедра інфекційних хвороб з епідеміологією

Мета роботи - з'ясувати вплив вірусних гепатитів В, С (ВГВ, ВГС) на перебіг вагітності.

Матеріали та методи. Проведено аналіз даних літератури з актуальних питань проблеми гепатитів В і С. Використано і проаналізовано матеріали статистичної звітності, накази МОЗ України.

Результати. У більшості випадків інфікування плода вірусом гепатиту В відбувається під час пологів. Доведено трансплацентарну передачу вірусу від матері до плода, яка залежить від терміну вагітності: в I триместрі ризик інфікування становить 10 %, а у III – зростає до 70 %.

У вагітної з тяжким перебігом ВГВ можливий розвиток небезпечних ускладнень: внутрішньоутробна загибель плода, викидні та передчасні пологи. При наявності у матері гострого ВГВ або HBsAg, або HBeAg існує реальна загроза розвитку гострого внутрішньоутробного ВГВ та переривання вагітності.

Вакцинації проти ВГВ підлягають усі новонароджені за схемою: перша доба, 1-й та 6-й місяць життя дитини. Якщо мати HBsAg – позитивна: введення вакцини за календарем

щеплення. Перша доза вакцини вводиться в перші 12 год. життя дитини незалежно від маси тіла, та вводиться специфічний імуноглобулін не пізніше першого тижня життя. Якщо мати HBsAg - негативна: введення вакцини за календарем щеплення. Новонародженим вагою < 2000 г. вакцинація проводиться при досягненні ваги 2000 г. або у віці 1 місяць. Якщо у матері HBsAg статус невизначений то вакцинація проводиться згідно календаря щеплення. А також визначається статус матері.

Інфікування плода ВГС відбувається при вертикальній трансмісії, якщо у матері вірусемія. Також можливе інтранатальне інфікування. Ускладнення залежать від ступеня ураження печінки.

Пологи у інфікованих жінок рекомендується вести максимально обережно, уникати інвазивних процедур, які можуть порушити цілісність шкірних покривів і слизових дитини. Однак, при високому вірусному навантаженні рекомендується виконання кесарського розтину.

Висновок. ВГВ і С не справляють суттєвого впливу на перебіг та результат вагітності, хоча наявні нечисленні дані про більш високу частоту передчасних пологів, мертвонародження, внутрішньоутробну загибель плода та народження дітей з більш низькою вагою. Слід рекомендувати контроль активності трансаміназ мінімум один раз на триместр при наявності у вагітної вірусного гепатиту.

ЕТИОПАТОГЕНЕТИЧНІ СКЛАДОВІ ОФТАЛЬМОГЕРПЕСА

Дрожжина Г.І., Бабіченко М.С., Торяник І.І.

ДУ «Інститут очних хвороб і тканинної терапії імені В. П. Філатова НАМН України»

Харківський національний медичний університет

ДУ «Інститут мікробіології та імунології імені І. І. Мечникова НАМН України»

Актуальність. Патогенез офтальмогерпеса визначається властивостями його збудників (вірусів родини Herpesviridae) та специфічними імунними реакціями макроорганізму, що виникають у відповідь на його проникнення. Вірус уражує тканини очей оминаючи місцеві захисні механізми (продукцію клітинами субепітеліальної лімфоїдної тканини секреторних антитіл (S-IgA), інтерферона). Дістаючись тканин очей екзогенно, нейрогенним або гематогенними шляхами, вірус простого герпеса (ВПГ) починає розмножуватись у клітинах согеа, ініціюючи цитопатичні, дистрофічні процеси, некроз.

Матеріал та методи. Матеріалом дослідження стали пацієнти з офтальмогерпесом та біопроби від них. Для об'єктивізації роботи застосовували комплекс клініко-лабораторних методів.

Результати. У разі появи поверхневих герпетичних кератитів процес носить коротко тривалий характер, завершується епітелізацією, переходить у персистуючий стан. Тоді ВПГ перебуває не лише у трійчастому вузлі, як про це сподівались раніш, але й у самій роговиці. Поява та сталий вплив несприятливих умов активує збудник. Одним із важливих спостережень щодо етіопатогенетичної специфіки офтальмогерпесу є ймовірно доведена відсутність залежності частоти його рецидивів від статеві-вікових особливостей хворих, сезонності, шкіряних проявів інфекції. На тепер у літературі стали з'являтися дані щодо рецидивів офтальмогерпесу після процедур з лазерних опромінь, лікування простагландінами (латанопростом). Існують повідомлення щодо розвитку рецидивуючого офтальмогерпесу при застосуванні імунодепресантів. Роль латанопросту як фактора, провокуючого розвиток загострень герпетичної інфекції очей, підтверджена експериментальними роботами на тваринах.

Висновки. Вірус простого герпеса має пряму ушкоджуючу дію на клітини, спонукаючи їхню загибель та розвиток запальних реакцій. З іншого боку, антигенно мімікрує з виникненням перехресно - реагуючих антигенів (відповідних за запуск аутоімунних реакцій у роговиці).